

Írjak, ne írjak?

I.

Írjak, ne írjak? egyre frambolom
 Katarozatlan az öt ujjamon.
 Nem írni, vétek; írni, kéix harag...
 De mikor Békfiók is verset farag!
 Oh, febre tőlem együgyű sterénség!
 Miskolc megy az: itt minden a legénység;
 Steréng Koldusnak táskája üres;
 Ki ismer, nyet, és talál a ki keres.

Kin is febb dolog, mint az östinteség;
 Elrejtett gyertya mi haszonra ég?
 Vagy, például, mit érne a tojás,
 Ha nem kiálatná a tyúk: „kockodás!”
 Öregér fityeg hol a kanisó kerület,
 Öregér nélkül a jó bor is elülhet,
 Kíválsz az érdem olisó vakbora, —
 Nehézen akad erre: ezimbora.

A nagy Simon (ki nem is mérí őt!)
 Az ál sterénségből fejeen kinőtt.
 Ő az, kiöl (bizony más jó minap)
 Egy hírderezt hoz valamennyi lap:
 Hogy ő az apja telkinék se vár
 (Nem oly bolond ő mint Shakespeare!)
 Elismerésre, költői babérra,
 Talál után egy fogtragymát sem ér a;
 Paskó se kell, ha más nem él, a lónak,
 S jobb egy veréb ma, mint egy túrok holnap.
 Ismerje meg hát a világ jelenben
 És balványozza láng esztét; Különben....

No, mások ezt más útakon teszik,
 S mindegy az út, ha összérkexik.
 Ezt elragadja „villám képxelet”
 És kordolja fenn „a csillagok jelett”;
 Azt „miként sas” röptiben merész
 Felhőt ejtik, s bátran a napba mérik;

Sok a babért fitymálja, megueti
 Mint gyermek a babot: „kell is neki!”
 Míg más, ki páva tollakkal ragyog,
 Fenjén kiállok: „en költő vagyok!”
 Kémselyik „pálma”, ezt ő mondja, ő;
 Már most is bírád... hát még ha nő!
 A másikk egy rá minden éneket:
 „Levél oly idő” még, mely megemleget!....”

II.

Hogyan? nem éni most? lesenni tollamat,
 Midőn, ha nem csordul, csöppen egy kis kamat?
 Midőn az olvasó már-már alvásra kezd,
 S talán még rá is áll, ha mondom: vedd meg ezt!
 Nala' az égnék! sim, lendül a könyv-ípar:
 Jó, ha kurtu is, lesz neki, ha kapar;
 Ak ritkebb új, hanem elég böcsületes,
 A crikk olvasó ugyan, de kel, bár szemeted;
 Akkán, szó a mi szó, nekünk sen, sokba áll,
 Oly könnyen termelünk, mint a ki ügy... talál;
 Mint a kosárkötő, s a még olvasóbb koma....
 De hisz oly régi már a kypott ex adoma.

Minden kedvet vehet. Nálunk kívül soká'
 Lón, míg a háralást a Múzsá megvuká:
 Hogy mint dírol leány, ajton ablakon át
 Várfutja kényesét s mindig kész mosolyát.
 Mert a kereskedést - ha tiszta, ha vegyes -
 Fitymálva nézte a fönhejáró begyes;
 A legtisztábbik is, gondolta, nehezen
 Ha nem hagy olykor egy kis piszkot a kezén.
 Nem volt inyére a hekköxnapi modor,
 Virágillat helyen nem a lucré odor;
 Ülér, ügyér, hajhajz, csöd, firma, company,
 Fly frokat ő ki sem bírt volna mondani.
 Nagyon ráhatti volt: fenült a glórián,
 Övedzve néha mint karesü görög leány,

Vagy olykor mint / Seine parajáról egy najád,
Vagy szöke Rajna körül onta' arany haját.
Idegen volt, de szép, a szép „Xenidion”,
S nem árulá' kecsét ... lefrákkított díjon !....

III.

Szjak? ne irjak?... Egy istenesapás:
Szólvom kisebbség, bűn a hallgatás.
Mert kinék arca van, és háta ép,
Sly had köze' bizony átallva lép,
Kiváls ha nincs is méltó fegyvere,
(Mit ér a jó, hol vitor kellene!)

S a közmondás hamar fejére gyűl:
"Ki, ugymond, e' s ama köze' vegyül..."
De mikor a csivódás tete' jelent,
Paskóikról még az oltár termene!
Jut a kilencz száz, döng a kéz halom,
Osmány ökölharca az irodalom!
E jelentegyházból ostorral sem árt
Küüzni alkusz és galambkufárt.

„Diszakkoxás az elmét növeli,
Kockódni kisé, ez is emberé,
S az író, hogyha másonál omberebb,
Bizonyos pontig jól áll a szerep:
Míg tárogatva leng a csatadal,
Lovagtertyüben foly a viadal,
S borítja bár az arcot vas lemez,
Niszziük, nemes vonásolat fedez.

Egy tőr minap láncsát karincxy, Bajza,
Egy fedte kölweyt Achilles pajzsa;
S ha olykor körbe szölt a xenvedely,
Ha nem mindig volt más az ügy s személy:
Nem kopanyetren hallá' a közönség:
Az, és philippica ... van ám különbség.

Való, hogy a személyes galibát
Az ügygyel összevévni nagy hibád:
De mit keszesz, ha egy másült xeni
Aroxadba körmöl és fogát feni?
Ha rossz puéta és rossz költemény,
Apa s fiú — ugyanazon személy,
Mert, mint a tigris védi kölykeit,
Úgy védi a papa szülőtteit?
Tízenter nagy baj a határvonás:
— De egy epigramm: még se' ráptojás!

(1856.)